

Sygn. akt: I C 248/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek
Protokolant:	sekr. sąd. Dagmara Napieraj

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2015 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. A.

przeciwko Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej w N.

o zapłatę

I. powództwo oddala,

II. zasądza od powódki na rzecz Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł tytułem części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 248/15

UZASADNIENIE

Powódka M. A. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Skarbu Państwa kwoty 270.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała m. in., że funkcjonariusze policji w N. zabezpieczyli stado świń znajdujące się na terenie gospodarstwa rolnego w C. jako dowód rzeczowy w sprawie i wydali na przechowanie osobie godnej zaufania – powódce z zaznaczeniem, że zatrzymane świny będą przechowywane na terenie Gospodarstwa Rolnego (...) w miejscowości N.-F.. Jak wskazała powódka, pomimo jej licznych interwencji (jako przechowawcy, ale również jako pełnomocnika pokrzywdzonej Spółki (...) sp. z o.o. w S.), nadzorująca postępowanie karne Prokuratura Rejonowa w N. nie podjęła żadnych decyzji procesowych, które w sposób racjonalny odniosłyby się do nadmiernego kosztu przechowania dowodu. Na skutek powiększających się kosztów przechowania, A. K. skierował pismo do prokuratury, w którym powiadomił, że wstrzyma dalsze żywienie świń z uwagi na brak środków.

Wedle treści pozwu, pozwany ostatecznie zwrócił zatrzymane świny dnia 8 lutego 2015 r., zaś A. K. wezwał powódkę do dokonania rozliczenia środków, jakie wydatkował w związku z umieszczeniem zwierząt wydanych mu na przechowanie na terenie jego gospodarstwa rolnego. Zdaniem powódki, koszty wskazane przez A. K. są realne, a jej odpowiedzialność wobec niego bezsporna, natomiast Prokuratura Rejonowa w N. jest odpowiedzialna za powstanie

szkody majątkowej wynikającej z decyzji procesowych przez nią podjętych. Jak wskazała, każde przechowanie dowodu zatrzymanego na poczet prowadzonego postępowania karnego łączy się z wydatkami ponoszonymi przez organ, w którego dyspozycji znajduje się dowód rzeczowy. (k. 3-9)

W odpowiedzi na powyższe **pozwany Skarb Państwa – Prokuratura Rejonowa w N.**, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł m. in., że powódka nie udowodniła niezgodności z prawem działania lub zaniechania pozwanego przy wykonywaniu władzy publicznej, skoro działał on na podstawie i w granicach prawa przy podejmowaniu konkretnych decyzji procesowych. Jak podkreślił pozwany, strona powodowa nie wskazała żadnej normy, którą pozwany rzekomo naruszył swoim działaniem lub jego brakiem, nie zapadło też żadne orzeczenie, które stwierdziłoby bezprawność w działaniu (zaniechaniu) pozwanego w czasie prowadzenia postępowania. Nadto pozwany wskazał, że może ponosić odpowiedzialność jedynie za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikała, a istnienia takiego związku przyczynowo-skutkowego strona powodowa nie wykazała. (k. 47-53)

Sąd ustalił, co następuje:

W okresie od sierpnia do października 2014 r. (...) sp. z o.o. w S. zawarło umowy kupna – sprzedaży prosiąt z M. I., w ramach których sprzedający zastrzegł prawo własności przedmiotu transakcji aż do dnia uiszczenia ceny. Przedmiotowe prosięta zostały wydane M. I..

(dowód : umowy sprzedaży prosiąt – k. 85-93; faktury VAT – k. 94-98)

Dnia 9 grudnia 2014 r. (...) Sp. z o.o. w S. złożyła zawiadomienie o podejrzeniu przywłaszczenia przez właścicielkę Gospodarstwa Rolnego w C. – M. I. należących do spółki świń. Dochodzenie w przedmiocie wyżej wskazanej sprawy wszczęła Komenda Powiatowa Policji w N., która w ramach podjętych czynności zabezpieczyła – jako dowód rzeczowy - stado świń znajdujące się na terenie wyżej wskazanego gospodarstwa rolnego, w tym 1088 sztuk żywych trzody chlewnej, 13 sztuk martwej trzody chlewnej i 11 sztuk chorych trzody chlewnej. Na mocy postanowienia z dnia 16 grudnia 2014 r. wyżej wskazane dowody rzeczowe w postaci żywej trzody chlewnej zostały oddane na przechowanie M. A.. Jako miejsce trzymania trzody chlewnej powódka wskazała Gospodarstwo Rolne (...).

(dowód: postanowienie z dnia 16 grudnia 2014 r. – k. 12-13; dokument przewozowy – k. 14-15; pokwitowanie odbioru padliny – k. 16; protokół ustnego przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie – k. 54-55 v.; protokół oddania rzeczy na przechowanie – k. 56-57; wniosek o zatrzymanie świń z dnia 10 grudnia 2014 r. – k. 58; notatka urzędowa z dnia 15 grudnia 2014 r. – k. 59-61 v.; pisma dotyczące zabezpieczenia dowodów rzeczowych – k. 100-103; dokumentacja WZ – k. 104-107; świadectwo zdrowia trzody – k. 108)

Na wyżej wskazane postanowienie z dnia 16 grudnia 2014 r. w przedmiocie dowodów rzeczowych zażalenie złożył pełnomocnik M. I. podając, że zatrzymana trzoda chlewna stanowiła jej wyłączną własność. Pozostali uczestnicy postępowania, tj. powódka lub spółka, którą reprezentuje, nie złożyli zażalenia na postanowienie w przedmiocie sposobu zabezpieczenia dowodów rzeczowych i wyznaczenia osoby przechowawcy (godnej zaufania).

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w O. XII Zamiejscowy Wydział Karny w N. zażalenia pełnomocnika M. I. nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy (sygn. akt (...)).

(dowód : zażalenie z dnia 23 grudnia 2014 r. – k. 62-63 v.; postanowienie Sądu Rejonowego w O. z dnia 21 stycznia 2015 r. – k. 64-65)

Jednocześnie dnia 16 grudnia 2014 r. (...) sp. z o.o. w S. wniosła o wydanie jej na przechowanie świń, które zostały zabezpieczone podczas przeszukania gospodarstwa (...).

W odpowiedzi na powyższe prokurator Prokuratury Rejonowej w N. wskazał, że akta sprawy zostały przekazane do rozpoznania sądowi celem rozpoznania zażalenia M. I..

(dowód : pismo spółki – k. 23-24; odpowiedź prokuratura Prokuratury Rejonowej w N. – k. 25)

Pismem datowanym na dzień 12 stycznia 2015 r. spółka (...) wniosła o wydanie jej zabezpieczonej trzody chlewnej, względnie dokonanie jej sprzedaży w trybie art. 232 k.p.k.

Natomiast dnia 15 stycznia 2015 r. M. I. zwróciła się do Prokuratora Rejonowego w N. o zwrot zabezpieczonej trzody chlewnej, która – jak wskazała – stanowi jej własność.

(dowód : pismo z dnia 12 stycznia 2015 r. – k. 26-27; pismo M. I. – k. 117)

Dnia 27 stycznia 2015 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w N. postanowił o sprzedaży bez przetargu świń oddanych na przechowanie pełnomocnikowi firmy (...). Uzasadniając wniosek prokurator wskazał, że trzy podmioty roszczą sobie prawa do własności zabezpieczonej trzody, a mianowicie (...) sp. z o.o. w G.-D., (...) sp. z o.o. w S.. Z uwagi na zaistniałą wątpliwość, komu należy wydać zatrzymaną rzecz, przy uwzględnieniu okoliczności, że przechowywanie trzody chlewnej jest połączone z niewspółmiernymi kosztami, prokurator podjął decyzję o sprzedaży zabezpieczonych zwierząt bez przetargu.

Postanowieniem prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. datowanego na dzień 5 lutego 2015 r. postanowiono uchylić wyżej wskazane postanowienie, uznając za zbędne dla postępowania dowody rzeczowe w postaci 1088 sztuk trzody chlewnej. Wobec powyższego wskazane zwierzęta postanowiono niezwłocznie wydać Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w S..

Przedmiotowa trzoda chlewna w ilości 945 sztuk świń została wydana pokrzywdzonej spółce dnia 8 lutego 2015 r., które to spółka od razu sprzedała.

(dowód : postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 5 lutego 2015 r. – k. 20-21; pokwitowanie odbioru – k. 22; postanowienie z dnia 27 stycznia 2015 r. – k. 119-121; faktury – k. 163-168)

W dniu 30 stycznia 2015 r. powódka wniosła o zwolnienie jej z obowiązku przechowywania dowodu zabezpieczonego, tj. stada zatrzymanych świń, z uwagi na ogromny koszt utrzymania świń w gospodarstwie (...). Jednocześnie powódka zażądała zwrotu środków wydatkowanych na utrzymanie świń w kwocie 200.000 zł.

(dowód : pismo powódki z dnia 30 stycznia 2015 r. – k. 124)

Pismem z dnia 12 lutego 2015 r. A. K. zwrócił się pisemnie do powódki o uregulowanie płatności tytułem powstałych kosztów utrzymania świń w okresie od dnia 11 grudnia 2014 r. do dnia 8 lutego 2015 r. w łącznej wysokości 270.000 zł. Jak wskazał rolnik, koszt utrzymania tak dużej ilości świń wynosi 2.500 zł – 3.000 zł dziennie (z wyłączeniem kosztu prądu, ogrzewania wody). Jednocześnie A. K. wskazał, że zajmowane chlewy nie może wykorzystać do własnej hodowli, a więc do działalności zarobkowej.

(dowód : pismo rolnika z dnia 12 lutego 2015 r. – k. 17)

Następnie pismem z dnia 17 lutego 2015 r. powódka zwróciła się do Prokuratury Rejonowej w O. o zwolnienie jej z długu wobec A. K. wynikającego z przechowywania na jego farmie świń przewiezionych z gospodarstwa rolnego (...).

W odpowiedzi na powyższe prokurator Prokuratury Okręgowej w O. wskazał, że nie posiada zdolności rozstrzygnięcia sporów pomiędzy spółką, którą powódka reprezentuje, a rolnikiem A. K..

(dowód : pismo z dnia 24 lutego 2015 r. – k. 18-19)

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że wedle treści pozwu strona powodowa domagała się zasądzenia kwoty 270.000 zł tytułem odszkodowania. Jak podała bowiem powódka „do czasu (...) wydania postanowienia o wydaniu zatrzymanego dowodu osobie uprawnionej, dysponentem dowodu pozostawała Prokuratura Rejonowa w N., odpowiedzialna wobec osób, które poniosły szkody majątkowe w wyniku decyzji procesowych przez nią podjętych”. Zdaniem powódki, A. K., u którego była faktycznie przechowywana zabezpieczona trzoda chlewna, poniósł bezsporne koszty jej utrzymania, co oznacza, że powódka poniosła „szkodę majątkową w postaci długu wobec A. K.”.

Istotne jest przy tym, że powódka nie kwestionowała zasadności i prawidłowości wydania postanowienia z dnia 16 grudnia 2014 r., na mocy którego doszło do oddania jej na przechowanie zabezpieczonych dowodów rzeczowych w postaci żywej trzody chlewnej. Powódka zarzuciła natomiast Skarbowi Państwa brak podjęcia stosownych działań zmierzających do wydania zatrzymanego dowodu osobie uprawnionej (czyli jak podała (...) sp. z o.o. w S.), co miało wpływ na nieuzasadniony wzrost kosztów utrzymania zabezpieczonych świń.

Strona pozwana nie negowała faktu, że co do zasady utrzymanie stada świń wiąże się z koniecznością ponoszenia wydatków, jednak roszczenie powódki uważała za nieudowodnione co do zasady, jak i co do wysokości. Jednocześnie pozwany stanął na stanowisku, że w działaniu pozwanego statio fisci nie sposób się dopatrzeć jakiegokolwiek działania niezgodnego z prawem.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił w oparciu o niekwestionowaną przez strony dokumentację, w tym wypożyczone akta postępowania śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w O. w sprawie przywłaszczenia stada świń przez M. I. (sygn. akt (...)). Od razu zauważyć należy, że Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe obu stron, a mianowicie o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, przesłuchania stron i o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu zootechniki (celem ustalenia wysokości rzekomo doznanej szkody). Z uwagi na oczywisty brak wykazania przez powódkę zaistnienia po jej stronie szkody, o czym będzie mowa poniżej, nie było konieczności dopuszczania pozostałych dowodów, które miały być przeprowadzane albo na okoliczności bezsporne (np. zeznania świadka A. M. van R.), albo na okoliczności dotyczące określenia wysokości kosztów utrzymania zwierząt (np. dowód z opinii biegłego lub zeznania świadka A. K.). Skoro zaś powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie co do zasady, zbędnym stało się przeprowadzenie dowodów co do wysokości żądania.

Wprawdzie pełnomocnik powódki nie wskazał podstawy prawnej dochodzonego roszczenia, niemniej mając na uwadze sposób określenia podstawy faktycznej pozwu, uznać należało, że powódka dochodzi odszkodowania na mocy art. 417 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa na mocy wyżej wskazanego przepisu, podobnie jak w przypadku zgłoszenia innych roszczeń o charakterze odszkodowawczym, uzależniona jest od ustalenia – poza ewentualnymi dodatkowymi kryteriami (np. bezprawnością sprawcy) - zaistnienia następujących przesłanek: zdarzenia wywołującego szkodę, powstanie szkody i istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego. Nadto do uwzględnienia roszczeń odszkodowawczych z art. 417 § 1 k.c. niezbędne jest stwierdzenie, że zachowanie (działanie lub zaniechanie) Skarbu Państwa, które spowodowało powstanie szkody, nosiło cechę bezprawności.

W rezultacie w realiach niniejszej sprawy dla uwzględnienia roszczenia powódki konieczne byłoby ustalenie, że wskutek niewydania przez Prokuratora Rejonowego w N. – z naruszeniem prawa – decyzji w przedmiocie wydania zatrzymanej trzody chlewnej, a tym samym braku wcześniejszego zwolnienia powódki z pełnienia funkcji osoby godnej zaufania (przechowawcy), po jej stronie powstała szkoda w wysokości 270.000 zł, która była normalnym i przewidywanym następstwem błędów w działalności statio fisci pozwanego Skarbu Państwa. Oczywistym jest

przy tym, że obowiązek wykazania zaistnienia wyżej wskazanych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego leży po stronie powodowej, która winna przedstawić stosowne twierdzenia i dowody na ich poparcie.

Po dokonaniu analizy stanowisk obu stron procesu, Sąd doszedł do przekonania, że strona powodowa nie wykazała, aby po jej stronie doszło do powstania szkody, tj. uszczerbku majątkowego. Jak już wcześniej wskazywano, rzekoma szkoda w mieniu powódki miała polegać na powstaniu zadłużenia względem A. K. w wysokości 270.000 zł.

Niewątpliwie szkodą jest uszczerbek majątkowy, czyli zmniejszenie się majątku wskutek określonego zdarzenia, z pominięciem tych, które zależą od woli doznającego uszczerbku. Jedną z postaci uszczerbku majątkowego jest powstanie straty (damnum emergens), polegającej na zmniejszeniu się aktywów majątku przez ubytek, utratę, zniszczenie poszczególnych składników, lub ich uszkodzenie lub obniżenie wartości, przy czym taką stratą jest także pogorszenie się sytuacji majątkowej poszkodowanego, w wyniku którego poszkodowany staje się uboższy niż był przed doznaniem szkody.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, że bezspornie powódka nie poniosła żadnych kosztów utrzymania zabezpieczonej trzody chlewnej u A. K. (nie dokonała zapłaty na jego rzecz). Trudno tym samym uznać, że doszło do powstania w mieniu powódki realnego uszczerbku majątkowego. Inną rzeczą jest, że rzekomy wierzyciel powódki nie legitymuje się żadnym tytułem wykonawczym czy choćby egzekucyjnym, potwierdzającym istnienie po stronie powódki obowiązku zapłaty na jego rzecz kwoty 270.000 zł.

Najistotniejszym jest jednak, że w świetle art. 618 § 2 k.p.k. w zw. z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym z dnia 18 czerwca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 663 ze zm.), wydatki związane z przechowywaniem zajętych przedmiotów (poza składnicami organów prowadzących postępowanie) pobiera się w wysokości przedstawionej w rachunku wystawionym przez uprawniony podmiot przechowujący. Powyższe oznacza, że wydatki poniesione w związku z przechowywaniem dowodów rzeczowych, jako zaliczane do kosztów postępowania karnego, podlegają rozliczeniu przez sąd karny rozstrzygający daną sprawę.

Nadto, według przepisów postępowania karnego, wysokość wydatków związanych z przechowaniem dowodu rzeczowego (wynagrodzenia osobom, o których mowa w art. 228 k.p.k.) podlega kontroli sądu (art. 626 k.p.k.). W rezultacie przewidziane w art. 626 k.p.k. orzeczenie o kosztach jest obowiązkiem sądu karnego, co wyłącza orzeczenie o takich kosztach przed sądem cywilnym. Tym samym nie jest dopuszczalna droga sądowa przed sądem cywilnym dla dochodzenia przez osobę godną zaufania wynagrodzenia za przechowanie rzeczy oddanej jej na przechowanie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2007 r., III CZP 161/06, OSNC 2008/1/4).

Pomijając kwestię niedopuszczalności żądania dochodzenia przed sądem cywilnym zwrotu kosztów przechowania, zaznaczyć należy, że w świetle wyżej przytoczonego § 3 ust. 3 rozporządzenia, osoba zobowiązana do przechowania konkretnej rzeczy może żądać wydatków (wynagrodzenia) związanych z realizacją postanowienia z art. 228 k.p.k., jednakże dopiero po uprzednim przedłożeniu stosownego rachunku. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 17 kwietnia 2013 r. (II AKz 162/13, L. nr (...)), wprawdzie przepisy postępowania karnego nie określają dokładnie, jakie warunki powinien spełnić prawidłowo wystawiony rachunek, jednak z całą pewnością powinien wskazywać szczegółowe wydatki, jakie przechowawca poniósł z tytułu ciężącego na nim obowiązku, w sposób umożliwiającą ich weryfikację np. poprzez powołanie biegłego posiadającego wiedzę specjalistyczną.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, że osoba godna zaufania, w rozumieniu art. 228 k.p.k., wyrażając zgodę na przyjęcie obowiązków przechowawcy, akceptuje potraktowanie swojego wynagrodzenia oraz wszelkich kosztów związanych z tym przechowaniem jako kosztów postępowania karnego, których rozliczenie następuje w końcowym orzeczeniu sądu (względnie prokuratura). Pamiętać bowiem należy, że osoba godna zaufania nie jest zobligowana do przyjęcia obowiązków przechowawcy na podstawie postanowienia wydanego w trybie art. 228 k.p.k. i że na ich przyjęcie musi wyrazić zgodę.

W realiach niniejszej sprawy powódka nie żądała zasądzenia na jej rzecz wspomnianych już kosztów związanych z przechowaniem trzody chlewnej, a odszkodowania za powstanie szkody po jej stronie, w związku z czym Sąd nie orzekł o odrzuceniu pozwu. Niemniej jednak okoliczność braku zgłoszenia przez powódkę odpowiedniego żądania zwrotu kosztów postępowania w toku nadal trwającego postępowania karnego, a tym samym poddania omawianej kwestii pod rozagę sądu karnego, musi skutkować przyjęciem, że nie doszło do powstania uszczerbku majątkowego w mieniu powódki. Nadal bowiem posiada ona możliwość złożenia stosownego rachunku, podlegającego ocenie pod kątem prawidłowości i zasadności w trybie art. 618 k.p.k. Trudno zatem uznać, że powódka, która z jednej strony nie poniosła żadnych kosztów z tytułu utrzymania zwierząt (brak zapłaty na rzecz A. K.), z drugiej zaś nie podjęła żadnych działań w ramach prowadzonego postępowania karnego, doznała realnej szkody w wysokości 270.000 zł.

Nie sposób także pominąć okoliczności, że powódka nie tylko wyraziła zgodę na pełnienie funkcji przechowawcy, lecz także sama (wraz ze spółką (...) sp. z o.o. w S.) wskazała miejsce faktycznego przechowywania zwierząt. Jednocześnie jako pełnomocnik wyżej wskazanej spółki, zajmujący się na co dzień prowadzeniem jej spraw, powódka z całą pewnością miała świadomość, że koszty utrzymania ponad tysiąca sztuk trzody chlewnej – nawet w krótkim okresie czasu – są znaczne. Mimo powyższego powódka wyraziła zgodę na przyjęcie obowiązków osoby godnej zaufania w rozumieniu art. 228 k.p.k., zaś firma przez nią reprezentowana na własny koszt zorganizowała transport zwierząt na teren gospodarstwa rolnego (...) oraz zutylizowała martwe sztuki trzody.

Uwzględniając wszystkie wyżej wskazane okoliczności, Sąd doszedł do przekonania, że powódka nie udowodniła, iż po jej stronie doszło do powstania uszczerbku majątkowego, co samo w sobie stanowi wystarczającą podstawę do oddalenia powództwa.

W tej sytuacji jedynie na marginesie zauważyć należy, że strona powodowa nie przedstawiła przekonujących dowodów świadczących o bezprawności Skarbu Państwa skutkującej powstaniem szkody w należącym do niej mieniu (art. 417 k.c.). Przesłanka „niezgodności z prawem” ściśle odnosi się do naruszenia zakazów i nakazów wynikających z przepisów prawa, z wyłączeniem norm moralnych, obyczajowych, zasad współżycia społecznego, czy też odwołań do szerokiego cywilistycznego pojęcia bezprawności. Powyższe oznacza zatem, że powódka obowiązana była przeprowadzić dowód, w świetle którego funkcjonariusze Prokuratury Rejonowej w N. zaniechali podjęcia czynności (wydania decyzji) w sposób niezgodny z obowiązującym porządkiem prawnym polegającym na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym. Bezprawność działania odnosi się jednak tylko do takiego naruszenia przez władzę publiczną przepisów prawa, które stanowiło warunek konieczny do powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., IV CSK 406/11, Lex nr 1169347).

W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, powódka nie sprostowała wyżej opisanemu obowiązkowi, przede wszystkim zaś nie wykazała, które przepisy prawa zostały naruszone przez pozwanego i w jaki sposób dopuścił się takiego naruszenia. Ogólnikowo sformułowany zarzut spowodowania szkody w wyniku wydanych (niewydanych) decyzji procesowych wskazanego w pozwie statio fisci Skarbu Państwa (k. 9), w żaden sposób nie pozwala na ustalenie, na czym miała polegać bezprawność zachowania pozwanego.

Przede wszystkim nie można zarzucić pozwanemu, że na skutek wydania przez niego postanowienia z dnia 16 grudnia 2014 r. w przedmiocie przechowywania dowodów rzeczowych doszło do powstania szkody po stronie powódki, która nie dość że wyraziła pisemną zgodę na przejęcie obowiązków osoby godnej zaufania z art. 228 k.p.k., to w późniejszym terminie nie zaskarżyła tego postanowienia. Jak już wcześniej wskazywano, powódka od początku powinna liczyć się z koniecznością ponoszenia kosztów utrzymania zabezpieczonych zwierząt, a mimo to podjęła dobrowolną decyzję o przyjęciu funkcji przechowawcy.

Podobnie nie sposób postawić pozwanemu zarzutu bezprawności polegającego na zaniechaniu wydania postanowienia o wcześniejszym wydaniu zwierząt uprawnionemu podmiotowi ((...) sp. z o.o. w S.), skoro w toku prowadzonego śledztwa zgłosiły się aż trzy podmioty powołujące się na swoje prawa do posiadania przedmiotowej

trzody. Oczywistym jest zatem, że prokurator Prokuratury Rejonowej w N. nie posiadał możliwości natychmiastowego wydania zwierząt tym bardziej, że M. I. wywiodła zażalenie na postanowienie z dnia 16 grudnia 2014 r., które podlegało rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy w N. (ówczesnie XII Zamiejscowy Wydział Karny Sądu Rejonowego w O.).

W kontekście powyższego nie sposób także uznać, że powódka udowodniła istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy określoną przez nią szkodą a zdarzeniem mającym je wywołać (zaniechanie w wydaniu postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych). Kryterium adekwatności (normalności związku przyczynowego), jakie zostało przyjęte przez ustawodawcę w art. 361 § 1 k.c. powoduje bowiem, że odpowiedzialność za szkodę nie może obejmować wszelkich następstw, które pozostają w ogólnym związku przyczynowym z danym zdarzeniem tym bardziej, że często mogą to być następstwa odległe w czasie i przestrzeni. Dlatego też dla stwierdzenia istnienia związku przyczynowego nie wystarcza jakiegokolwiek powiązanie przyczynowe między zachowaniem sprawcy a powstaniem lub zwiększeniem szkody, ale tylko takie pozostające w związku przyczynowym normalnym (typowym) w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2008 r., IV CSK 127/08, M. Praw. 2009, nr 19, s. (...)).

Biorąc pod uwagę wyżej opisane okoliczności, wobec braku spełnienia przesłanek z art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 618 k.p.k. i art. 6 k.c., w szczególności z uwagi na brak wykazania powstania szkody po stronie powodowej, przedmiotowe żądanie pozwu podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1150 ze zm.). Sąd doszedł do wniosku, że przedmiotowa sprawa ma specyficzny charakter, który nie sposób pominąć przy orzekaniu o kosztach procesu. Ponadto Sąd uwzględnił ograniczony – w kontekście wysokości żądanego wynagrodzenia (7.200 zł) – nakład pracy strony pozwanej, tym bardziej, że główne argumenty przemawiające za oddaleniem powództwa nie zostały przez nią przywołane. Dostrzegając wszystkie wyżej wskazane okoliczności, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególny wypadek uzasadniający zastosowanie zasady z art. 102 k.p.c.

Wobec powyższego, na podstawie wyżej wskazanych przepisów, Sąd zasądził od powódki na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa połowę należnych kosztów procesu, tj. 3.600 zł (punkt II wyroku).